

تاریخچه هرمزگان

خلیج موز

۱۴ جزیره کوچک و بزرگ از ویژگی‌های طبیعی هرمزگان به شمار می‌روند که سه جزیره کیش، قشم و لاوان از موقعیت اقتصادی ویژه‌ای در استان و حتی کشور برخوردارند.

استان هرمزگان، شهر دریاوردان، شهر صید و صیادی، شهر مروارید، شهر شیلات و آبزیان و شهر حمل و نقل آبی است. شهری که در کرانه‌های زیبای خلیج همیشه فارس زیبا نشسته است. مسمای هرمزگان، «هرموزه» است. هرمز، کلمه‌ای است مرکب از دو جزء «هور» به معنای خلیج، بندرگاه و مرداب و «موز» نام همان میوه معروف است که کشت آن در هرمز قدیم، فوق‌العاده متداول بوده است.

هرمزگان سرزمینی است که ایران را به آب‌های آزاد جهان متصل می‌کند. در واقع هرمزگان گذرگاهی است که از طریق خلیج فارس، شرق و غرب را از زمان هخامنشیان تاکنون به هم متصل می‌سازد.

سیمای عمومی استان

استان هرمزگان با مساحت ۶۸ هزار و ۴۷۵/۸ کیلومتر مربع، در جنوب کشور واقع شده و از نظر تقسیمات کشوری دارای ۳۳ بخش، ۸۰ دهستان و دو هزار و ۴۶ آبادی دارای سکنه است. استان هرمزگان از شمال و شمال شرقی با استان کرمان، از جنوب با خلیج فارس و دریای عمان، از جنوب شرقی با استان سیستان و بلوچستان و از غرب با استان‌های فارس و بوشهر همسایه است.

جغرافیای سیاسی استان

تنگه هرمز، یکی از حساس‌ترین و حیاتی‌ترین گذرگاه‌های آبی عصر حاضر است که در قلمرو سیاسی استان هرمزگان قرار دارد. این تنگه هلالی شکل، ۷۷ کیلومتر طول دارد. عمق تنگه هرمز به دلیل شیب تند کف آن از قسمت شمال به جنوب متغیر است. به گونه‌ای که در نزدیکی جزیره لارک در حدود ۳۶ متر و در ساحل جنوبی نزدیک شبه جزیره مسندام، ۸۰ متر است. همچنین ۱۴ جزیره کوچک و بزرگ از ویژگی‌های جغرافیای طبیعی و سیاسی هرمزگان به شمار می‌روند. این جزایر که عمدتاً در محدوده آب‌های ساحلی هرمزگان قرار دارند، شامل جزایر تب بزرگ و کوچک، ابو موسی، بنی فرور، سیرک، شتور، هرمز، هندورابی، هنگام، لارک، فرور، لاوان، قشم و کیش می‌باشند. در این میان جزایر قشم، کیش و لاوان از موقعیت اقتصادی ویژه‌ای در استان هرمزگان و حتی کشور برخوردارند.

کیش

این جزیره از نقاط دیدنی استان هرمزگان در جنوب ایران به حساب می‌آید. نژاد اهالی بومی جزیره، ترکیبی از ایرانیان و اعراب ایرانی استان‌های جنوبی کشور است که در دوران رونق و شکوه کیش در قرون و اعصار گذشته به این دیار مهاجرت کرده‌اند. در دوره هخامنشیان، این جزیره مرکز عمده صید مروارید بین‌النهرین و هندوستان بود و بازرگانان بزرگ دنیا در آن رفت و آمد داشتند. در

اقلیم و جغرافیای طبیعی

ادامه رشته کوه‌های زاگرس به تدریج با کاهش ارتفاع به زمین‌های پست ساحلی خلیج فارس و دریای عمان متصل می‌گردد. این ناحیه پست ساحلی در اطراف تنگه هرمز، وسعت بیشتری یافته و شرایط مساعدی برای کشاورزی و صیفی‌کاری به وجود آورده است. با توجه به مشخصات اقلیمی و استقرار استان هرمزگان در منطقه فوق حاره‌ای، گرمای هوا مهمترین پدیده مشهود اقلیمی این استان به شمار می‌رود. هرمزگان از مناطق گرم و خشک ایران است و اقلیم آن تحت تأثیر آب و هوای نیمه بیابانی و بیابانی قرار دارد. هوای نوار ساحلی در تابستان‌ها بسیار گرم و مرطوب و گاهی دمای آن از ۵۲ درجه سانتیگراد تجاوز می‌کند. دمای متوسط سالانه منطقه حدود ۲۷ درجه سانتیگراد است. فصل گرم استان با هوای شرجی بالغ بر ۹ ماه به درازا می‌کشد. قسمت عمده بارندگی ۱ یا ۲ نوبت است که در همان موارد اندک نیز اغلب مانند باران‌های بهاری، سیل آسا بوده و خسارات فراوانی به بار می‌آورد. ■

دخل و خرج هرمزگان

با وجود قابلیت‌های اقتصادی و پتانسیل‌های نهفته استان هرمزگان، تنها ۲/۵ درصد بودجه کل کشور به این استان تعلق دارد.

بودجه این دو سال، تفاوتی در سهم این استان از کل بودجه کشور به وجود نیاید و سهم استان هرمزگان در دو سال مذکور ۲/۴ درصد باقی بماند. به گزارش واحد اطلاعات و اخبار ماهنامه «اقتصاد ایران»، درآمد عمومی مصوب سال ۸۶ استان هرمزگان ۳,۳۵۸ میلیارد ریال بوده است که از این میزان ۱,۶۷۹ میلیارد ریال آن از طریق درآمدهای استانی و مابقی از طریق درآمدهای ملی تأمین شده است. درآمد عمومی هرمزگان نیز مانند بودجه آن طی سال‌های ۸۴ تا ۸۶ رشد صعودی داشته است. رشد درآمد عمومی سال ۸۶ نسبت به سال گذشته چندان زیاد نبوده و تنها ۳۳۸ میلیون ریال افزایش یافته است، در صورتی که در همین سال، نسبت به سال ۸۴ این

از مجموع ۱۳۳,۴۶۳ میلیارد ریال بودجه عمومی مصوب سال ۸۶، بالغ بر ۲/۴ هزار میلیارد ریال آن به استان هرمزگان تعلق دارد. سهم استان از بودجه کل کشور در سال جاری نسبت به دو سال گذشته تنها ۰/۱ درصد رشد یافته و از عدد ۲/۴ به ۲/۵ درصد رسیده است. اگر چه بودجه مصوب استان هرمزگان در سال ۸۶ نسبت به سال ۸۵ رشد چندانی نداشته، اما این میزان در سال ۸۵ نسبت به سال ۸۴ رشد چشمگیری داشته و رقم بودجه از ۱,۹۷۵ میلیارد ریال به ۳,۰۲۰ میلیارد ریال رسیده است. البته قابل ذکر است که بودجه کل کشور از سال ۸۴ نسبت به ۸۵ افزایش خوبی داشته و همین امر باعث شده علیرغم افزایش

بودجه دولت هرمزگان

شاخص	استان / کشور	۱۳۸۴	۱۳۸۵	مصوب ۱۳۸۶
درآمد عمومی	استان	۱,۹۷۵	۳,۰۲۰	۳,۳۵۸
	کشور	۱۰۱,۵۰۶	۱۴۵,۰۲۶	۱۵۴,۰۰۵
	سهم استان در کشور	۱/۹	۲/۱	۲/۲
بودجه عمومی	استان	۱,۹۷۵	۳,۰۲۰	۳,۳۵۸
	کشور	۸۲,۸۲۷	۱۲۸,۰۷۰	۱۳۳,۴۶۳
	سهم استان در کشور	۲/۴	۲/۴	۲/۵

یادداشت: ارقام جدول به میلیارد ریال و سهم در کشور به درصد است.

استخراج: واحد اطلاعات و اخبار ماهنامه «اقتصاد ایران» از سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی.

مبلغ از ۱,۹۷۵ به ۳,۰۲۰ میلیارد ریال رسیده و سهم این استان نسبت به کل کشور از ۱/۹ درصد به ۲/۶ درصد افزایش یافته است. متأسفانه با وجود تمام پتانسیل‌های نهفته در این استان، سهم درآمد عمومی آن در سال جاری نسبت به سال گذشته رشد نزولی داشته است. ■